

‘Hoe moet dat nu met je pensioen?’

Na 7 jaar predikantschap hing Kees de toga aan de wilgen en kroop hij in de huid van o.a. Job en Maarten Luther. Hij vertelt zijn verhaal dat heel goed het motto had kunnen hebben: ‘Hier sta ik, ik kan niet anders.’

Door Jasja Nottelman

Keuze

Het viel als een bom in de werkgemeenschap: Kees stopt er mee. De eerste reactie van een van de orthodoxe broeders (‘die toch nogal in de voorzienigheid geloven’): ‘Hoe moet dat nu met je pensioen?’ Op dat moment weet Van der Zwaard dat hij goed gekozen heeft. Tijdens zijn predikantschap experimenteert hij naar hartelust: Bijbelverhalen verbinden met levensverhalen van mensen. Musicals schrijven, liedjes maken, monologen, brieven, kunst in de kerk, 40 dagen kalenders, Kees probeert alles uit. Alles ten dienste van de

kerk en vooral van de mensen, die hij weet uit te dagen om verder te kijken en te denken dan hun neus lang is.

‘Wat zit er onder die toga?!’

Dan zegt de regisseur met wie hij regelmatig werkt: ‘Maak nu eens wat voor jezelf. Ik ben benieuwd wat er onder die toga zit!’. Die uitnodiging grijpt Van der Zwaard aan, wat in 1995 resulteert in ‘Het Kyrië van een stekelvarken’. Het voelt als thuiskomen. Nog niet eerder leverde iets waar hij mee bezig was zo’n sterk gevoel van roeping op. Dit was waar hij zich mee bezig wilde

houden. In de kerk en ten opzichte van de gemeente had hij altijd het idee dat je de mensen niet al te verward de deur moest uitsturen. In theater hoeft niet alles opgelost, is juist de spanning interessant en kun je alle hoeken van je karakter uitpluizen en in gesprek brengen. Je hebt de mogelijkheid om één verhaal langer uit te werken, ‘een preek loopt immers binnen 20 minuten goed af’.

Vliegende start

In 1994 besluit Kees het boek Job te lezen tijdens een aantal zondagen en dan elke

Foto: Sjaak Verboom

zondag te stoppen waar het stopte. 'Dan is het wel eens dat je zonder hoop de deur uit gaat...' Na deze ervaring gaat hij het boek Job in theatervorm uitwerken, hij speelt de duivel. Met deze voorstelling krijgt de switch van Kees een vliegende start. Hij speelt de voorstelling in het hele land. Van predikant is Kees van der Zwaard theatermaker geworden.

In de schoenen van een ander

Wat drijft Van der Zwaard om dit te doen? 'Je moet het leven uithouden en verhalen helpen daarbij. Het zet je aan het denken, het troost, ontroert, je staat in de schoenen van een ander. Bovendien: de verhalen zijn het waard verteld te worden.'

7evende Hemel

Sinds een aantal jaren is Van der Zwaard actief in de 7evende Hemel. Samen met collega's biedt hij cursussen aan op het gebied van verhalen vertellen, de kunst van het voorgaan en bibliodrama. Hij helpt anderen graag om het ambt zo goed mogelijk uit te oefenen en 'te troosten met de troost waarmee ik zelf getroost ben.' Het samenwerken met collega's in de 7evende Hemel levert veel op. Het geeft nieuwe inspiratie, er wordt veel van en aan elkaar geleerd, een goed tegenwicht tegen de eenzaamheid van de solist. ♦

website: www.keesvanderzwaard.nl

Cursusaanbod Zevende Hemel

De kunst van het voorgaan

Vierdaagse training in authentiek, expressief en communicatief voorgaan met aandacht voor lichaamstaal, verbeelding en tekstbehandeling van de voorganger. In een viering voltrekt zich een beweging tussen God en mensen. Als voorganger ga je in deze beweging voor: met woorden, met je houding en gebaren, de klank van je stem, je voorstellingsvermogen, je eigen beleving en je spiritualiteit. Je hele persoon speelt mee. In deze cursus onderzoeken we hoe

persoon, ambt en ambacht een rol spelen in de 'performance' van de voorganger. Omdat 80% van communicatie non-verbaal is, werken we vanuit lichaamstaal. Met theatertechnieken versterk je je expressiviteit en ontstaat een betere overdracht naar gemeenteleden. Ook onderzoeken we de evocatieve kracht van taal: hoe creëer je met woorden een werkelijkheid. Centraal staat de praktische oefening, afgestemd op je eigen leervragen. Binnen de groep krijg je feedback op o.a. de presentatie van gebeden en preken. Theoretische informatie wordt in de oefeningen vervlochten. ♦

Docenten: Riëtte Beurmanjer (theoloog en danseres) en Kees van der Zwaard (theoloog en theatermaker)

Data 2015: dinsdag 13 januari, donderdag 12 februari, woensdag 11 maart en vrijdag 10 april

Plaats: Culemborg, Nederlands Gereformeerde Kerk

Deze cursus maakt deel uit van de Permanente Educatie van de PKN. SBU: 36 uren; ECTS: 1,5

Voor overig aanbod, verdere informatie en opgave zie: www.7evendehemel.nl

Tweejarige opleiding Bibliodrama

Een tweejarige opleiding bibliodrama voor predikanten, pastores en kerkelijk werkers met een universitaire of hbo achtergrond. De opleiding heeft als doel deelnemers op te leiden tot het professioneel begeleiden

Docenten: Bas van den Berg, Riëtte Beurmanjer, Cocky Fortuin-van der Spek en Andries Govaart

Plaats: Dominicanen klooster te Huissen

Data 1e jaar: 24/25 oktober 2014, 12/13 december 2014, 6/7 februari 2015, 27/28 maart 2015, 29/30 mei 2015

Data 2e jaar: 9/10 oktober 2015, 11 december 2015, 12 februari 2016, 8 april 2016

Deze opleiding maakt deel uit van de Permanente Educatie van de PKN.

SBU: 182 ECTS: 6,5

Voor verder informatie en opgave zie: www.centrumvoorbibliodrama.nl

van bibliodrama in groepen jongeren, volwassenen of ouderen. In deze opleiding wordt zowel gewerkt met de methode die door Andriessen/Derksen/Nolet ontwikkeld is, als de methode die in de Zevende Hemel door Hogerzeil/Van den Berg ontworpen is.

De tweejarige opleiding bestaat uit een basisjaar waarin deelnemers zich bekwamen in basisvaardigheden en kennis die nodig is voor het professioneel ontwerpen en begeleiden van bibliodrama. In het tweede jaar kunnen deelnemers hun kennis, kunde en vaardigheden verdiepen

en toespitsen al naar gelang de context waarbinnen en de doelgroep waarin zij bibliodrama willen begeleiden.

Het eerste jaar bestaat uit vijf keer een tweedaagse. Na de eerste tweedaagse wordt er gestart met een oefengroep en een intervisiegroep. Het tweede jaar start met een tweedaagse en wordt vervolgd met drie losse trainingdagen. Het leerproces in de tweejarige opleiding wordt gevoed door mini-colleges tijdens iedere tweedaagse, door literatuurstudie en door persoonlijke bezinning en reflectie op de opgedane ervaringen. ◆

De eigenzinnige kracht van vertellen en verbeelden

Docenten: Bas van den Berg en Cocky Fortuin-van der Spek

Plaats: Culemborg, Nederlands Gereformeerde Kerk

Data: 21 november 2014, 12 januari 2015, 6 maart 2015, 13 april 2015

SBU: 36 uur, 1,5 ECTS

Voor verder informatie en opgave zie: www.7evendehemel.nl

Goed leren vertellen en verbeelden in liturgie, catechese, leerhuis en pastoraat behoort tot het hart van het werk van alle pastores en kerkelijk werkers. In deze inspirerende training leert u om creatief en vrij verhalen te vertellen in diverse contexten. De vertelling is het voertuig van geconcentreerde ervaring, zij behoort tot het grondwerk van de (aanstaande) pastor. De deelnemers krijgen op een heel praktische wijze vertrouwen in het eigen vermogen tot vertellen en leren spelen met diverse vertelvormen. ◆